

Undervisningsmateriale

Bending the Frame

OM UNDERVISNINGSMATERIALET: Undervisningsmaterialet har til formål at formidle Fotografisk Centers udstilling ”Bending the Frame” til folkeskole- og gymnasieelever.

Undervisningsmaterialet indeholder flere arbejdsspørgsmål til udstillingens værker og lægger op til en bredere diskussion på baggrund af udstillingens overordnede tematik. Arbejdsspørgsmålene kan bruges samlet eller hver for sig alt efter niveau, sammenhæng og arbejdstiden til rådighed.

MÅLGRUPPE: Grundskolen 8.-10. klassetrin, Gymnasium og HF.

FAGLIG RELEVANS: Udstillingen behandler temaer, der er relevant indenfor en lang række fag – mediefag, dansk, historie, geografi, samfundsfag og billedkunst.

Temaer der behandles er: samfund, globalisering, medier og diskurs, billedkunst, fotografi, den dokumentariske genre, krig og konflikt, individ og fællesskab, kultur, politik, straf og overvågning og ulighed.

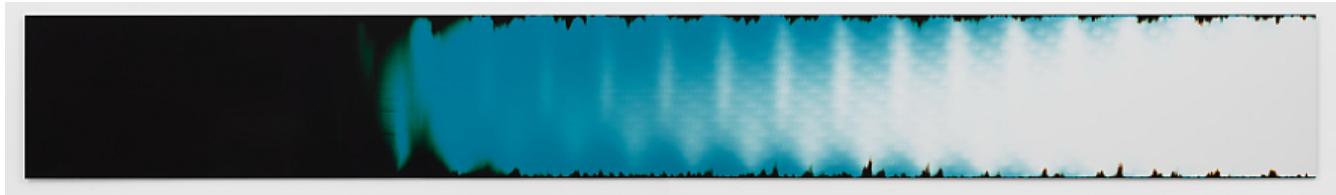
OM Udstillingen: Udstillingen ”Bending the Frame” er en refleksion over de globale nyheds- og mediestrømme, som vi dagligt udsættes for gennem traditionelle nyhedsmedier, sociale medier og internettet generelt. ”Bending the Frame” tager sit omdrejningspunkt i samtidskunsten og massemedierne, hvor fotografiet har haft stor betydning for historieskabelsen og den offentlige bevidsthed i det 20. og 21. århundrede. ”Bending the Frame” er et forsøg på at skabe et alternativ til massemedierne og den offentlige debat. Udstillingen er en platform, der skal åbne for debat og finde frem til nye perspektiver, diskurser og nuancer i vores fortælling om samtiden.

Professor og medieteoriker Fred Ritchin står bag bogen *Bending the Frame – Photojournalism, Documentary and the Citizen*, som ligger navn og koncept til Fotografisk Centers udstilling. Her spørger han: Hvad vil vi med medierevolutionen? I de seneste år har internettet og de sociale medier ført til at nyheder, meninger og fotografiske udtryk bliver spredt på nye måder og indtager helt nye former, hvilket udfordrer de traditionelle nyhedsmedier og deres traditionelle måde at kommunikere på. Han lægger op til, at vi forholder os til denne forandring og styrer den i den retning vi ønsker.

I bogen – og i udstillingen – opstår der en syntese mellem pressefotografiet og samtidskunsten. Samtidskunstens greb, i og udenfor institutionerne, kan bidrage til at udfordre pressefotografiets traditionelle rolle, de sociale mediers præmisser og måske endda styre billedstrømmen over mod et mere nuanceret og demokratisk alternativ. I rummet mellem dokumentar- og kunsthøjfotografi, undersøger udstillingen bl.a. hvorvidt kunsten har overtaget journalistikkens rolle som kritisk stemme i samfundsdebatten. Udstillingen vil således vise sammenhæng mellem fotografi, samtidskunst og

medier, og vil ud over billeder og værker i mere traditionel forstand også inkludere bøger, hjemmesider, plakater samt projekter i byrummet.

ARBEJDSSPØRGSMÅL (udvalgte værker):

Adam Broomberg og Oliver Chanarin – ”Repatriation II (The Day Nobody Died)”

Adam Broomberg og Oliver Chanarins projekt ”The Day Nobody Died” stammer fra kunstnerduos tur til Afghanistan i juni 2008, hvor de var tilknyttet udstationerede britiske tropper i Helmand-provinsen. Det var den blodigste måned i hele krigen. I løbet af de første dage steg antallet af døde britiske soldater til over 100. Den femte dag døde ingen. I stedet for at tage kameraet frem og dokumentere krigen på traditionel vis, rullede de et seks meter langt stykke fotografisk papir ud på jorden og lod det eksponere i solen i 20 sek.

- Hvilken effekt har billedet og titlen på dig? Hvis du intet kendte til historien bag, hvordan ville du så opfatte værket?
- Hvilken effekt har den bagvedliggende historie på billedet? Går billedet og historien hånd i hånd eller ej?
- Hvad syntes du om et krigsfotografi, der er så abstrakt og som ikke viser nogen begivenhed? Er det frustrerende eller skuffende?
- Hvordan kan billedet få dig til at tænke i relation til krig og død? Giver det nogle nye perspektiver, end hvad du er vant til at se i medierne?
- Hvad ville det betyde, hvis man brugte billeder som dette i forbindelse med nyheder?
- Hvilke fordele og ulemper er der ved billeder som dette? Hvilke fordele og ulemper er der ved det krigsfotografi du typisk kender fra medierne?
- Beskriv hvordan dette fotografi fungerer som en dokumentation af en begivenhed.

Jennifer Karady - "Soldiers' Stories from Iraq and Afghanistan"

Jennifer Karady har i ni år arbejdet på projektet "Soldiers' Stories from Iraq and Afghanistan", hvor hun, sammen med hjemvendte amerikanske soldater, opstiller narrative fotografier. De tydeligt opsatte fotografier handler om veteranernes traumatiske historier fra krigen og deres problemer med at vende tilbage til det almindelige, civile liv hjemme i USA.

- Hvilken effekt har det, at billederne er så tydeligt opstillede?
- De medvirkende på billederne er veteranerne selv, deres familie og venner. Derudover er billederne iscenesat i veteranernes egne lokalmiljøer. Hvad tænker du, når du får det at vide?
- Hvorfor tror du, at det har været vigtigt at inddrage familie, venner og lokalsamfund?
- Hvad synes du der sker, når hverdagen og krigen bliver blandet sammen i billederne?
- Processen bag hvert billede tager en og fire måneder. Hvad tror du, at det har betydet for soldaterne at samarbejde med Karady omkring historierne, narrativet og opsætningen af deres egne oplevelser?
- Hvilken forståelse får du af krigen, når du oplever disse billeder? Og af livet som veteran og pårørende?

Kent Klich - "Picture Imperfect"

Projektet er et samarbejde mellem den danske fotograf Kent Klich og kvinden Beth R. I 20 år har Kent Klich fulgt Beths liv med prostitution, misbrug og traumer fra barndommen. Samarbejdet udviklede sig til et venskab, og som projektet skred frem, blev Beth i højere og højere grad medskabere af billederne og fortællingen. Billederne viser fragmenter fra hendes omtumlede voksenliv og inddrager også arkivbilleder fra barndommens familiealbum. Dokumentaren er filmet af Beth selv.

- Hvilket indtryk får du af Beth R gennem værkerne?
- Hvad gør det, at der bliver inddraget gamle billeder fra barndommen?
- Beth Rs barndom er præget af fattigdom og misbrug. Hun tilbragte en stor del af sin barndom med at rykke fra institution til institution. Når hun endelig var hjemme, tvang moderen, ifølge Beth selv, hende ud i prostitution for at få penge til alkohol.
- Hvordan ser du på billederne, når du ved dette? Hvordan ville du se på billederne uden denne viden?
- Hvilken historie synes du billederne fortæller, hvis man som beskuer ikke kender forhistorien?
- Hvilke fordele og ulemper er der ved at Beth R bliver en "medforfatter" til projektet?
- Hvad tror du formålet er med dette projekt?

Zanele Muholi - "Faces and Phases"

Zanele Muholi er en sydafrikansk fotograf og aktivist. Projektet her er en række portrætter af lesbiske kvinder og transseksuelle. I Sydafrika oplever mange LGBTQ-personer (Lesbian, Gay, Bi-sexual, Trans-sexual & Queer) at blive marginaliseret, forfulgt og udsat for mange typer af vold. Ifølge Muholi er projektet både et visuelt statement, men også et arkiv, der *"markerer, kortlægger og præserverer en ofte usynlig gruppe af mennesker for eftertiden"*.

- Hvilket indtryk får du af de portrætterede kvinder?
- Hvordan mon de portrætterede kvinder føler, når Muholi fotograferer dem og udstiller billederne af dem?
- De portrætterede kvinder kigger meget stærkt ind i kameraet. Samtidigt tilhører de en gruppe af mennesker, hvor det at være synlig kan være decideret livstruende. Hvad betyder deres blikke?
- Er de stereotyper eller individer? Hvad betyder dette for Muholis projekt?
- Hvilken politisk og historisk relevans kan disse billeder have for Sydafrika og LGBT-miljøet?
- Hvordan synes du, at Muholis billeder er med til at kæmpe for menneske- og LGBT-rettigheder i Sydafrika?
- I 2012 blev 20 harddiske med flere år af Muholis arbejde stjålet. Hvad fortæller det dig?
- Kunne du forestille dig andre måder, hvorpå fotografi og kunst kunne påvirke samfundet og have politisk indflydelse? Kan det ændre noget?

Celia A Shapiro - "Last Supper"

Serien tager udgangspunkt i det amerikanske straffesystem og i dødsstraffen. Celia A. Shapiro har omhyggeligt forsøgt at rekonstruere de måltider, som fanger på dødsgangen har ønsket som deres sidste. For Shapiro har rekonstruktionerne været en meditation over vold og statens magt til at bestemme over retfærdighed, liv og død.

Hvad falder dig i øjnene, når du ser værkerne?

Hvad fortæller billederne dig om fangerne som mennesker og deres situation?

Hvorfor tror du, at hun har valgt at fotografere mad i forbindelse med emnet dødsstraf?

Hvad tænker du om begrebet "magt" i denne sammenhæng? Hvad med ordet "retfærdighed"?

Hvordan hænger magt, mad og død sammen? Hvad sker der i denne sammenblanding?

Hvorfor tror du, at man har denne tradition med "the last meal" i USA? Hvad tænker du om denne tradition, når du ser billederne?

Hvad refererer titlen "Last Supper" til?

Hvorfor tror du, at Shapiro har valgt at fotografere måltiderne på en sort baggrund, og uden andre detaljer i billedet? Hvad gør dette?

Annika von Hausswolff – "An Oral Story of Economic Structure"

Den svenske fotograf Annika von Hausswolff har i dette projekt forsøgt at afdække nogle økonomiske strukturer og modsætninger. Hun har gennem online auktioner købt guldtænder og så fotograferet dem. Projektet mediterer over det paradoksale ved at guldtænder, noget meget kropsligt og intimt, også er værdigenstande, der handles med over det anonyme internet.

- Hvad synes du om det at købe, eje og sælge noget, der har været i en anden persons mund?
- Hvad synes du at guldtænder – og fotografier af guldtænder – kan sige om økonomiske strukturer?
- Hvorfor tror du at disse tænder og stykker af guld er blevet solgt? Kunne det være af nød? Hvad siger det om magt og økonomiske strukturer?
- Hvad synes du om den måde tænderne er blevet fotograferet på? Er det æstetisk? Koldt?
- Hvis du kender noget til *stilleben-genren*, hvad kan du så sige om disse fotografier i forhold til billeder fra barokken?

Monica Haller - "Veterans Book Project"

I The Veterans Book Project har Monica Haller samlet billeder og tekst fra krigsveteraner. Bøgerne bliver vist som et bibliotek.

- Hvordan relaterer dette projekt til ideen om fotografiet som en dokumentation?
- Hvordan skaber dette projekt et arkiv af minder?
- Haller har valgt at producere et fysisk arkiv i form af bøger. Hvordan er det anderledes at kigge på projektet i bogform fremfor et fotografi på væggen? Hvad gør det ved den måde vi relaterer til billederne og informationerne?
- Hvilken effekt kan disse bøger have på mennesker, der har deltaget i krige?
- Haller mener selv, at Veterans Book Project kan have en terapeutisk effekt på krigsdeltagere, og bøgerne bliver til dels skabt via workshops. Hvordan kan dette projekt hjælpe med det?
- Kan bøgerne minde om et slags familie-fotoalbum og hvordan?

Maj Hasager - "Decembers - Narrating History"

Hasagers montagefilm er baseret på billeder, fortællinger og arkivmateriale fra Gdansk, Polen. Filmen omhandler to protester som foregik i december 1970 og i december 1981.

- Hvordan forholder Hasagers film sig til arkivet?
- Hvordan er det narrative forløb i filmen?
- Hvordan giver dette værk os som beskuer indblik i de historiske begivenheder, som filmen omhandler?
- Er denne film en sandfærdig beretning eller har Hasager ændret historierne ved at sammensætte filmen på sin måde? Bliver det en konstrueret historie? Betyder det noget om historien er konstrueret eller ej?
- Kan man sige at Hasagers brug af arkivmateriale til filmen gør, at der bliver kastet lys på nogle historiske begivenheder? Hvordan?

Thomas van Houtryve – "Blue Sky Days"

Fotografen Thomas van Houtryve har fastsat sit kamera på en drone og taget billeder af forskellige hverdagsscener fra oven. Han blev inspireret af en episode fra oktober 2012, hvor en 67-kvinde døde i forbindelse med et luftangreb fra en drone i det nordøstlige Pakistan. Den afdødes 13-årige barnebarn sagde i forbindelse med en politisk orientering i Washington, USA; at han ikke længere elsker den blå himmel. Droner angriber nemlig kun på skyfri dage.

- Hvad gør det ved billederne at vi ser dem oppefra?
- Hvad ønsker van Houtryve mon at understrege ved at benytte droner og fugleperspektiv i sine værker?
- Hvad betyder det, at vi ser flokke af mennesker på billederne i forskellige hverdagssituationer? Hvilken betydning har det i samarbejde med dronens perspektiv for billedernes tematik?
- Ville du tænke på krig, hvis du så billederne for sig selv?
- Billederne tager også temaet overvågning op. Når du ser på billederne og tænker på droner og overvågning, hvad får de dig så til at føle?
- Hvad betyder den stramme æstetik (sort/hvid og geometriske former) i forhold til temaerne?
- Hvilken betydning tror du den hastige udvikling af droner og overvågning har for fremtiden? Hvordan ønsker du fremtiden skal se ud i forhold til droner og overvågning? Er det en god udvikling? Er den skræmmende?

Spørgsmål til udstillingens temaer:

- På hvilke forskellige måder bliver temaet globalisering fortolket, fremhævet og/eller problematiseret i udstillingens forskellige værker?
- Hvilke forskellige greb bliver der anvendt for at fortælle politiske relevante historier på nye måde? Hvilket værk synes du er bedst og hvorfor?
- Hvordan kan man sige at værkerne gør/ikke gør en forskel?
- Hvordan relaterer værkerne sig til nyhedsmedier, sociale medier og de diskurser der eksisterer her?
- På hvilke forskellige måder går temaerne krig/konflikt igen i udstillingen? Hvilke forskellige perspektiver kommer frem?
- Hvordan bliver temaet ulighed behandlet i udstillingen? Hvilke perspektiver ser du?
- Når udstillingen tager temaet ulighed op, er det så social ulighed, økonomisk eller begge? Hvordan?
- Hvordan relaterer temaet ulighed sig til globalisering? Krig/konflikt?
- Hvordan bliver temaet magt behandlet? Fx i forhold til overvågning og straf?
- I de forskellige værker i udstillingen, hvem vil du mene "ejer" de historier, der bliver fortalt? Er det fotografen? Den fotograferede? Eller begge? Og hvordan?

Perspektiverende spørgsmål:

- Hvem har magten i forhold til de historier vi hører? Medierne? Politikerne? Os selv?
- Hvad med på internettet og sociale medier? Er det os? Regeringer? Firmaerne med reklamepengene? Eller algoritmerne på de sociale medier og søgemaskiner?
- Hvilken rolle har nyheds- og billedmediet i vores globaliserede verden og med internettets konstante strøm af information og billeder?
- Hvilken rolle kunne det få i fremtiden? Hvor vil du gerne have udviklingen går hen imod? Hvor frygter du den går hen i mod?
- Kan du selv gøre noget?
- Hvilke tanker har du efter du har set udstillingen og gennemgået undervisningsmaterialet? Har du fået et nyt perspektiv på nyheds- og billedmediet?